

год., сирѣчь въ онова врѣме, когато Венгерци-тѣ превзехъ Видинска-та областъ и ѿ дръжахъ въ рѣцѣ-тѣ си около четири години. — Казваме, че токо тогава пръвъ пѣтъ е направенъ такъвъ опитъ, защо-то сношенія-та на царя Йоанна I съ Римъ, както видѣхме, имахъ съвсѣмъ другъ характеръ, а пакъ мнѣніе-то, че во врѣме-то на Латинско-то владычество въ Константинополь сѣ се покатоличили Български-тѣ Павликене, това мнѣніе е съвсѣмъ безосновно. — Този пръвъ опитъ стана съ единъ насилственъ начинъ, за което твърдѣ краснорѣчиво свидѣтелствова мъченическа-та смъртъ на францискански-тѣ проповѣдници въ Видинъ, смъртъ, която ги постигна, щомъ Венгерската войска быде изгонена отъ тамъ. Силомъ покатоличени-тѣ тогава Българе отведнажъ, види се, повърнажли сѣ се къмъ отеческата си вѣра ¹⁾.

Трагическии конецъ на този пръвъ католически опитъ въ Българія уплаши католически-тѣ апостоли, които до растуryanъ-то на Българско-то царство не дързнахъ да се опитатъ още еднажъ ²⁾.

Отъ 15-тии вѣкъ надъ всичкіи Балкански полуостровъ се воцарихъ османли-тѣ, които не се мѣсахъ въ религіозни-тѣ работи на своя-та рая и слѣдователно не сѣ имали причина да ѿ пазѣтъ отъ католически-тѣ съблазнители, нито пакъ да стѣсняватъ апостолска-та дѣятелность на тѣзи подирни-тѣ. Като ся ползовахъ отъ такава една вѣротърпимость, която ся въдвори на Балканскии полуостровъ, католически-тѣ проповѣдници отъ

¹⁾ Разказва се за покатоличени-тѣ тогава Павликене, че не послѣдовали този примѣръ на православни-тѣ си братіе, и остана католици. Но въ скоро врѣме, по причина на много и разни гоненія и притѣсненія, тѣ были принѣдени да се прѣселатъ въ 1392 или въ 1393 год. въ сѣнтрія. Виж. *Die bulgarische Sprache in Siebenbürgen*. Миклошича, и *bulgarische Fragmente* Каница.

²⁾ Пеячевичъ доказва противно-то, но само съ едно голо мѣруванъе, безъ никакви основанія.